

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Голова Державного
фонду фундаментальних
досліджень України**

В. П. Кухар

06 грудня 2012 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про проведення конкурсів наукових проектів та наукову діяльність Державного фонду фундаментальних досліджень України

1. Загальні засади

1.1. Положення про проведення конкурсів наукових проектів та наукову діяльність (далі - Положення) Державного фонду фундаментальних досліджень (далі - ДФФД) України розроблено на виконання основних завдань ДФФД, визначених статтею 35 Закону України “Про наукову і науково-технічну діяльність”, Указом Президента України “Про додаткові заходи щодо забезпечення розвитку фундаментальних наукових досліджень” від 30 квітня 2004 р. № 499, постановою Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2001 р. № 1717 “Про Державний фонд фундаментальних досліджень” та іншими нормативно-правовими актами.

1.2. Цим Положенням:

1.2.1. Регулюється порядок проведення конкурсів наукових проектів, що подаються науковими установами і вищими навчальними закладами (незалежно від форм власності), науково-освітніми центрами, творчими науковими колективами та окремими вченими як запит стосовно грантової підтримки:

фундаментальних наукових досліджень у галузі природничих, технічних і соціо-гуманітарних наук за визначеними ДФФД науковими, тематичними, міждисциплінарними напрямками, у тому числі за цільовими, регіональними і транскордонними пріоритетами;

фундаментальних наукових і науково-технічних досліджень, наукових конференцій, польових та археологічних експедицій, що здійснюються спільно українськими та зарубіжними вченими на підставі угод між ДФФД та закордонними науковими фондами, установами, організаціями;

наукових досліджень молодих учених відповідно до Указів Президента України від 9 квітня 2002 р. № 315 “Про додаткові заходи щодо підтримки молодих учених” та від 24 грудня 2002 р. № 1210 “Про Положення про надання грантів Президента України для підтримки наукових досліджень молодих учених”;

наукових досліджень докторів наук відповідно до Указу Президента України «Про Положення про щорічні гранти Президента України докторам наук для здійснення наукових досліджень» від 17 червня 2009 р., № 446/2009.

1.2.2. Визначаються основні напрями наукової діяльності ДФФД як наукової установи відповідно до Положення про нього, зокрема:

проведення наукознавчих та наукометричних досліджень з питань перспективного розвитку фундаментальних наукових досліджень в Україні та світі;

видання і розповсюдження наукових та інформаційно-аналітичних матеріалів у галузі фундаментальних досліджень (монографій, наукових журналів, збірників тощо), у тому числі за результатами виконання наукових і науково-технічних проектів;

проведення наукових конференцій, у тому числі міжнародних;

забезпечення доступу до електронних інформаційних ресурсів наукових досліджень;

підтримка центрів спільного користування унікальними приладами та обладнанням.

2. Порядок проведення конкурсів наукових проектів

ДФФД підтримує дослідження, спрямовані на отримання нових наукових знань про природу, людину і суспільство за таким переліком наукових напрямів:

1 Математика, інформатика і механіка;

2 Фізика і астрономія;

3 Хімія;

4 Наукові основи перспективних технологій;

5 Біологія;

6 Науки про Землю та проблеми навколишнього середовища;

7 Фундаментальні аспекти соціогуманітарних наук.

ДФФД також підтримує роботи щодо створення, розвитку інформаційних, обчислювальних і телекомунікаційних ресурсів та підтримки експериментальної наукової інфраструктури для проведення фундаментальних досліджень.

2.1. Спрямованість та специфіка конкурсів

2.1.1. Ініціативні наукові проекти

ДФФД підтримуються проекти фундаментальних наукових досліджень у галузях знань згідно із затвердженим Радою ДФФД переліком, які виконуються невеликими (чисельністю до 15 осіб) науковими колективами або окремими вченими. Термін виконання ініціативного наукового проекту - від 1 до 3 років.

2.1.2. Фінансова підтримка проектів досліджень молодих учених

Підставою для проведення конкурсів вказаних проектів є Указ Президента України від 9 квітня 2002 р. № 315 "Про додаткові заходи щодо підтримки молодих учених." Цей конкурс для молодих науковців: кандидатів (до 30 років), докторантів (до 33 років) і докторів наук (до 35 років) проводиться щорічно. Гранти молодим ученим надаються ДФФД за підсумками конкурсів відповідно до "Положення про порядок надання грантів Президента України для підтримки наукових досліджень молодих учених", затвердженого Указом Президента України від 24 грудня 2002 р. № 1210.

2.1.3. Фінансова підтримка проектів наукових досліджень докторів наук (до 45 років).

ДФФД забезпечує проведення конкурсу наукових проектів на отримання грантів Президента України докторам наук для здійснення наукових досліджень. Підставою для проведення конкурсу є Указ Президента України «Про Положення про щорічні гранти Президента України докторам наук для здійснення наукових досліджень» від 17 червня 2009 р., № 446/2009.

Конкурс проводиться щорічно для докторів наук віком до 45 років. Оформлення запитів відбувається за розробленими ДФФД формами та відповідно до «Порядку проведення конкурсу наукових проектів на призначення щорічних грантів Президента України докторам наук для здійснення наукових досліджень».

2.1.4. Регіональні наукові проекти

Підставою для організації регіонального конкурсу є угода між регіонами (державними адміністраціями) і ДФФД про проведення спільного конкурсу фундаментальних наукових проектів.

ДФФД спільно з установами, організаціями, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, адміністраціями міст Києва і Севастополя підтримують наукові дослідження, що виконують учені наукових установ і вищих навчальних закладів за визначеними напрямками фундаментальних досліджень. Обов'язковою умовою організації спільних конкурсів є зобов'язання відповідних адміністрацій про паритетне фінансування підтриманих проектів, закріплене відповідними спільними угодами між ними та ДФФД.

Первинний розгляд запитів регіональних конкурсів проводить регіональна експертна рада, після чого до ДФФД для участі в конкурсі допускаються проекти, підтримані цією радою. Не дозволяється паралельно подавати один і той же науковий проект на загальний конкурс ДФФД і на регіональний конкурс. ДФФД здійснює фінансування регіональних наукових проектів водночас з їх паритетною підтримкою коштами регіону - співорганізатора конкурсу.

2.1.5. Міжнародні наукові проекти

Підставою для проведення міжнародного конкурсу (спільно із зарубіжними науковими фондами, науковими установами, організаціями) є рамкова та додаткова угоди між ДФФД і зарубіжним фондом, науковою установою, організацією про проведення спільного конкурсу і про затвердження порядку фінансування підтриманих проектів.

2.1.6. Видавничі проекти

ДФФД підтримує наукові та науково-технічні видання, що узагальнюють результати фундаментальних досліджень за конкурсними проектами ДФФД. Термін виконання видавничого проекту – один рік. У разі випуску багатотомного (серійного) твору на черговий конкурс заявляються томи, готові до здачі у видавництво (при цьому ДФФД залишає за собою право відмовитися від підтримки наступних томів). Разом із запитом подається рукопис книги у надрукованому вигляді (один примірник) і на електронних носіях. Рукописи повертаються авторам після підведення підсумків конкурсу.

При поданні на конкурс пропозицій про видання у перекладі на українську мову кращих книг зарубіжних учених розглядаються тільки книги, видані за кордоном не більше п'яти років тому з року подачі запиту (ця умова не торкається видань класиків науки).

Фінансування підтриманого проекту здійснюється через визначене ДФФД видавництво. Автор отримує 10 відсотків примірників виданих книг від обсягу накладу, стільки ж передбачається до бібліотеки ДФФД. Решта книг кожного накладу надається безкоштовно освітянським і науковим бібліотекам. Видання книг, обсяг яких перевищує вказаний у заявці, не фінансується. Кошти на відшкодування організаційно-технічних витрат на супровід проекту не компенсуються.

2.1.7. Українські і міжнародні наукові заходи на території України

ДФФД приймає до розгляду запити на організацію вказаних наукових заходів, конференцій, у програмах яких передбачено фундаментальні аспекти науки в усіх галузях знань, рекомендується використовувати українську мову як одну з робочих мов на всіх міжнародних заходах, що проводяться на території України (не підтримуються заходи, конференції виключно прикладного характеру).

Кошти, що виділяються ДФФД для організації і проведення вказаних наукових заходів, використовуються тільки для компенсації витрат у відповідності до затвердженого кошторису. Звіт про науковий захід, проведений за фінансовою підтримкою ДФФД, повинен бути поданий до ДФФД впродовж трьох місяців після закінчення заходу. Якщо звіт не надано у зазначений термін або звіт не відповідає правилам і вимогам ДФФД, то всі запити, що поступають надалі на конкурс як від керівника проекту, так і від установи, що проводила даний науковий захід, не допускаються до конкурсу впродовж наступних двох років.

2.1.8. Проекти організації експедицій фундаментальних досліджень

ДФФД приймаються до розгляду запити щодо організації і проведення на території України польових досліджень, які проводяться з тематики ініціативних проектів, які одержали гранти ДФФД. Не розглядаються запити на організацію міжнародних експедицій на території інших держав.

Термін виконання проекту – 1-2 роки. Кошти виділяються одноразово і цільовим призначенням тільки на експедиційні витрати. Кошти на відшкодування організаційно-технічних витрат на супровід проекту не компенсуються.

При організації комплексної експедиції для виконання робіт за декількома грантами ДФФД грантоотримувачі самостійно доручають одному з керівників очолити цю експедицію, при цьому подається єдиний запит від імені цього керівника комплексної експедиції. Керівник комплексної експедиції розподіляє кошти між окремими загонами, несе відповідальність за виконання програми експедиції і представляє ДФФД звіт про неї.

2.1.9. Проекти підтримки придбання унікальних приладів та устаткування колективного користування

Запити приймаються від наукової установи, організації, яким передбачається придбати або які мають на балансі комплекс унікальних приладів та устаткування для забезпечення фундаментальних наукових досліджень. Умовою надання ДФФД фінансової підтримки є зобов'язання наукової установи, організації діяти як центр колективного користування (ЦКК), безоплатно обслуговувати фундаментальні наукові дослідження, що виконуються у рамках ініціативних наукових проектів, які підтримуються ДФФД. У разі прийняття ДФФД позитивного рішення, зобов'язання і регламент роботи ЦКК оформлюється договором між науковою установою, організацією і ДФФД.

2.1.10. Проекти участі українських учених у міжнародних заходах за кордоном

Запит подається не пізніше, ніж за 90 днів до початку заходу. Оформлення і реєстрація запитів здійснюється через систему “Запит”. ДФФД підтримує участь ученого в науковому заході тільки один раз на рік. Якщо доповідь представлена декількома ученими, то ДФФД підтримує участь тільки одного із співавторів доповіді. Грант, що виділяється ДФФД за результатами цього конкурсу, використовується відповідно до діючих нормативно - правових актів Міністерства фінансів України.

2.1.11. Орієнтовані фундаментальні дослідження

Завдання конкурсу - продовження раніше підтриманих ДФФД фундаментальних досліджень, у ході виконання яких вчені не тільки отримали фундаментальні результати, але й виявили перспективи їхнього практичного використання. Обов'язковими умовами участі в конкурсі для наукового колективу є: участь у проектах, раніше підтриманих ДФФД (у тому числі міжнародних, регіональних), або які раніше виконувалися в наукових установах, організаціях і пройшли державну реєстрацію науково-дослідних робіт і наукова новизна та перспективність фундаментальних результатів яких може бути запропонована для подальшого використання. У конкурсі на основі спеціальної системи критеріїв повинні бути виявлені можливості використання результатів фундаментальних досліджень для створення основ майбутніх технологій, матеріалів, устаткування, послуг.

2.1.12. Інноваційно-орієнтовані проекти на основі фундаментальних досліджень

Конкурс проводиться ДФФД спільно з інноваційними малими підприємствами (дослідницькими колективами). Головне завдання конкурсу – сприяння створенню на основі нового наукового знання науково-технічної продукції (технологій, продуктів, послуг). Інноваційно-орієнтовані проекти в конкурсі здійснюються невеликими об'єднаними дослідницькими колективами, у складі яких присутні науковий колектив і мале підприємство науково-технічної сфери. Обов'язковими умовами участі в конкурсі є: для наукового колективу – участь у виконанні проектів, раніше підтриманих ДФФД (у тому числі міжнародних і регіональних), наукова новизна і перспективність яких може мати подальше прикладне використання результатів. Конкурс проводиться в два етапи. Перший етап полягає в експертному відборі дослідницьких команд, що виявили бажання взяти участь у конкурсі. На другому етапі між об'єднаними колективами, що пройшли попередній відбір, проводиться конкурс на здобуття фінансової підтримки як для проведення додаткових інноваційно-орієнтованих фундаментальних досліджень (кошти на ці цілі виділяються ДФФД), так і для виконання науково-дослідних, дослідно-конструкторських і технологічних робіт, на впровадження результатів у промисловість та інші сфери економіки (кошти на ці цілі виділяються інноваційними структурами).

2.1.13. Підготовка і подання до друку наукових і науково-популярних статей за результатами виконання проектів

ДФФД проводить конкурс наукових і науково-популярних статей за результатами досліджень, підтриманих грантами ДФФД. Серед авторів статті повинен бути керівник грантового проекту. У статті повинен міститися короткий огляд стану галузі науки до моменту початку досліджень за грантом, чітко окреслені цілі досліджень і представлені їх результати. На конкурс можуть бути представлені як оригінальні роботи, так і статті, що опубліковані в наукових і науково-популярних журналах за останні три роки, або їх опрацьовані варіанти.

Статті, що одержали підтримку ДФФД, публікуються у збірниках наукових і науково-популярних статей Фонду.

2.1.14. Написання аналітичних оглядів

ДФФД проводить конкурс на написання аналітичних оглядів за результатами фундаментальних наукових досліджень, у тому числі виконуваних проектів ДФФД.

У конкурсі можуть брати участь як окремі вчені, так і колективи авторів. Заявки на конкурс приймаються протягом року. Огляди готуються за визначеними напрямками фундаментальних досліджень і затверджуються Радою ДФФД. Огляд повинен давати чітке уявлення: про стан і тенденції розвитку світової науки у даному напрямі; про особливості розвитку досліджень даного напрямку в Україні; про найважливіші наукові результати, одержані при виконанні проектів ДФФД і рівня їх впливу на розвиток відповідного напрямку науки; про забезпеченість даного напрямку науковими кадрами і новітнім устаткуванням.

Огляд призначається для публікації у виданнях ДФФД, а також може бути опублікований в інших наукових виданнях. Огляд повинен містити посилання на роботи українських і зарубіжних авторів, у т.ч. і посилання на публікації виконавців проектів ДФФД.

3. Порядок підготовки й оголошення нових конкурсів

3.1. Порядок підготовки нового конкурсу

3.1.1. Рекомендації про початок підготовки нового конкурсу мають бути прийняті Радою ДФФД, яка доручає дирекції ДФФД опрацювати питання про порядок проведення нового конкурсу в оптимальні терміни з урахуванням реальних технічних і фінансових можливостей.

3.1.2. Терміни і порядок проведення підготовки нового конкурсу, включаючи розробку конкурсних документів і процедур, визначаються рішенням Ради і відповідним наказом директора ДФФД.

3.1.3. Рішення про організацію і проведення нового конкурсу ухвалюється Радою ДФФД.

3.2. Оголошення нового конкурсу

3.2.1. На підставі рішення Ради ДФФД оголошується новий конкурс.

3.2.2. Відповідальним за розробку тексту оголошення про новий конкурс, що включає правила проведення конкурсу і заявочні форми, є відділ інформаційних і аналітичних систем ДФФД, який проводить зазначену роботу із залученням конкурсних і наукових підрозділів дирекції.

Заявочні форми/запити та правила/вимоги проведення конкурсу повинні містити необхідну повноту інформації про проект та його виконавців з урахуванням вимог Закону України «Про захист персональних даних», інших нормативних документів.

3.2.3. Підготовлений текст оголошення, розглядається на засіданні дирекції, після чого представляється на затвердження голові Ради ДФФД.

3.2.4. Затверджений текст оголошення передається для опублікування в редакцію газети «Світ», а також розміщується на сайті ДФФД.

3.3. Зміна умов і відміна конкурсу

3.3.1. Рішення про зміну умов або відміну конкурсу приймається Радою ДФФД.

4. Загальні умови

Усі види підтримки фундаментальних наукових досліджень здійснюються ДФФД на конкурсній основі незалежно від віку, вченого звання, вченого ступеня або посади, що її займає вчений, а також відомчої приналежності наукової установи, організації, з якою учений є в трудових відносинах.

Рада ДФФД визначає види конкурсів, перелік основних наукових напрямів, перелік пріоритетних тем, на які оголошується конкурс, терміни і порядок його проведення і загальні принципи фінансування проектів. Кожен учений може одночасно брати участь у декількох видах конкурсів. При цьому до кожного з конкурсів учений має право подати як керівник тільки один запит і, відповідно, стати після закінчення конкурсу керівником тільки одного проекту, що одержить фінансову підтримку ДФФД (при порушенні цього правила всі запити даного керівника до конкурсу не допускаються).

Умовою надання ДФФД фінансової підтримки є зобов'язання учених зробити результати досліджень суспільним надбанням, неодмінно опублікувавши їх, зокрема обов'язково в українських виданнях. Автори повинні посилатися на підтримку своїх досліджень ДФФД. Обов'язковою умовою є також згода авторів на публікацію ДФФД звіту за проектом (у друкованій та електронній формах). Учасники проектів повинні витратити кошти, виділені ДФФД, тільки на цілі, вказані у договорі. Фонд утримується від рекомендацій щодо змін або доповнень формулювань проектів, що подані на конкурс. ДФФД публікує список підтриманих проектів. Анотації підсумкових звітів за проектами публікуються в авторській редакції в електронному вигляді. Автор несе всю повноту відповідальності за зміст наданої ним інформації.

До конкурсу не допускаються: проекти, що оформлені не за правилами і вимогами ДФФД; видавничі проекти без рукопису або пробного перекладу; проекти, надіслані факсом або електронною поштою; проекти, які направлені на конкурс після оголошеного терміну.

Представлені на конкурс матеріали не повертаються (окрім рукописів, які впродовж трьох місяців після затвердження підсумків конкурсу видавничих проектів, можуть бути повернені авторам на їх прохання). Не допускаються заміни дискет, сторінок і зміни в тексті поданого проекту.

Дирекція ДФФД повідомляє керівника проекту про реєстрацію проекту і прийняття його до розгляду.

5. Реєстрація проектів

Реєстрації підлягають тільки ті проекти, які направлені на конкурс у термін зазначений в оголошенні та оформлені відповідно до правил і вимог, вказаних в оголошенні. Кожен проект одержує шифр, що складається з порядкового номеру конкурсу, цифрового номеру напрямку і вхідного реєстраційного номера. Номер напрямку, вказаний у запиті керівником проекту, визначає, до якої області знань відноситься проект і, відповідно, в якій експертній раді він буде розглянутий. Реєстрація здійснюється у відповідному підрозділі дирекції ДФФД із внесенням відомостей про проект у базу даних ДФФД (з дискет або через Інтернет – в електронну систему для підготовки запитів і звітів), а також надходження двох примірників проекту на паперових носіях на зберігання строком 5 років в архіві ДФФД.

6. Проходження експертизи наукових проектів

6.1. Усі допущені до конкурсу заявки наукових проектів проходять незалежну експертизу відповідно до Закону України “Про наукову і науково-технічну експертизу”. Інформація про зміст проектів і про проходження експертизи є строго конфіденційною.

Відповідно до правил ДФФД експерти і співробітники ДФФД не мають права її розголошувати. Остаточний список підтриманих проектів та обсяги їх фінансування затверджуються на засіданні Ради ДФФД. Претензії за підсумками конкурсу до розгляду не приймаються. ДФФД не надає заявнику інформацію про причини відхилення проекту

6.2. Порядок розгляду запитів наукових проектів

6.2.1. Процедура розгляду поданих на конкурс запитів наукових проектів передбачає такі етапи: попередня експертиза та реєстрація запитів; первинна наукова експертиза наукових проектів; визначення рейтингу наукових проектів.

6.2.2. Попередня експертиза та реєстрація запитів наукових проектів для їхньої участі в конкурсі здійснюється за формальними ознаками (відповідність поданих документів умовам конкурсу). За результатами попередньої експертизи дирекція ДФФД приймає рішення щодо реєстрації запиту.

Підставою для відмови в реєстрації запиту, що бере участь у конкурсі, може бути невідповідність змісту наукового проекту визначеним ДФФД науковим напрямом або затвердженим вимогам щодо оформлення та терміну подання запиту.

6.2.3. Первинна наукова експертиза наукових проектів здійснюється індивідуально – окремими фахівцями та/або експертною комісією і проводиться відповідно до Закону України “Про наукову і науково-технічну експертизу”. Організаційно-методичне забезпечення проведення наукової експертизи здійснюється ДФФД спільно з Державним інститутом науково-технічної та інноваційної експертизи.

6.2.4. Визначення рейтингів поданих на конкурс наукових проектів здійснюється відповідно до результатів проведеної первинної наукової експертизи. Підсумковий протокол із визначеними рейтингами наукових проектів затверджується Радою ДФФД.

6.2.5. Рада ДФФД затверджує щорічні видатки на проведення конкурсних відборів, визначає наукові проекти - переможці конкурсу та обсяги грантової підтримки. Рішення Ради ДФФД є підставою для оголошення результатів конкурсу наукових проектів.

6.2.6. Рішення Ради ДФФД про результати конкурсу наукових проектів доводяться до відома науковим установам, вищим навчальним закладам, вченим - переможцям конкурсу. Керівники проектів отримують повідомлення про результати конкурсу за наданими ними електронними адресами. Протокольні рішення Ради ДФФД розміщуються також на веб-сторінці Фонду.

6.3. Оцінка і використання результатів виконаних наукових проектів

6.3.1. Розгляд та оцінка результатів виконаних наукових проектів здійснюється ДФФД шляхом експертизи звітних матеріалів.

6.3.2. Публікації наукових результатів виконавцями наукових проектів мають обов’язково містити посилання на грантову підтримку ДФФД.

6.3.3. ДФФД, відповідно до своїх повноважень, сприяє практичному використанню результатів наукових проектів, виконаних при фінансовій підтримці ДФФД, зокрема шляхом передачі їх до державних науково-технічних програм і зацікавлених відомств та організацій.

6.3.4. ДФФД публікує звітні матеріали виконаних наукових проектів у наукових виданнях ДФФД, у тому числі в інформаційно-аналітичних публікаціях.

7. Умови реалізації підтриманих проектів

7.1. Фінансування проекту здійснюється ДФФД через наукову установу, організацію, вказану керівником проекту, на підставі договору про підтримку фундаментальних наукових досліджень, що укладається між Держінформнауки України, ДФФД і науковою установою, організацією. Обсяги та умови фінансування повідомляються керівникам проектів та організацій. При виконанні проектів, що вимагають значних фінансових ресурсів або що мають яскраво виражений міждисциплінарний характер, Рада ДФФД може розглянути можливість збільшення грантової підтримки проекту, що одержав позитивні оцінки. У разі виникнення обставин, що перешкоджають керівнику проекту виконувати свої функції,

ДФФД розглядає доцільність і умови продовження фінансування робіт за даним проектом. Рішення про заміну керівника проекту приймає Рада ДФФД. Керівник проекту зобов'язаний негайно інформувати ДФФД про зміни умов виконання проекту, зокрема про невчасність надходження і неправильність використання коштів, що виділяються ДФФД. Зміна адресата фінансування можлива за поданням керівника проекту у випадках, коли: керівництво наукової установи, організації, через які здійснюється фінансування, не виконує умов ДФФД, перешкоджає виконанню проекту або керівник проекту (чи колектив) змінив місце роботи. Відносини сторін регулюються договором та додатковими угодами, які є юридичними документами, що встановлюють взаємну відповідальність сторін на весь період виконання проекту.

7.2. *Обов'язки керівника проекту*

Керівник проекту зобов'язаний:

7.2.1. У терміни, визначені ДФФД, забезпечити своєчасне укладання договору на виконання проекту в межах планового обсягу фінансування і подати його ДФФД.

7.2.2. Забезпечити виконання фундаментальних досліджень у відповідності з науковою програмою і у терміни, визначені у проекті.

7.2.3. Забезпечити цільове використання коштів, виділених на виконання проекту, у строгій відповідності з правилами і вимогами ДФФД і затвердженим кошторисом витрат у межах річного обсягу фінансування .

7.2.4. В установлені терміни надавати ДФФД науковий і фінансовий звіти про виконання проекту або його етапів.

7.2.5. У публікаціях, підготовлених за підсумками досліджень у рамках проекту, що фінансується ДФФД, посилатися на одержаний грант і його номер, з дотриманням правил публікації..

7.2.6. У разі виявлення неможливості отримати очікувані результати і/або виявлення недоцільності (неможливості) продовження робіт за проектом - проінформувати про це ДФФД і подати підсумкові науковий і фінансовий звіти.

7.2.7. Інформувати ДФФД у випадках, якщо керівник проекту не може з будь-яких причин (тривалі відрядження, важке захворювання тощо) виконувати свої обов'язки за договором (угодою).

7.3. *Права керівника проекту*

Керівник проекту має право :

7.3.1. Витратити кошти гранту відповідно до затверджених Держінформнауки України та ДФФД витрат і нормативно-правових актів Міністерства фінансів України. .

7.3.2. Корегувати програму дослідницьких робіт і витрат у рамках оголошених завдань і цілей дослідження проекту.

7.3.3. Корегувати перелік наукових установ, організацій – співвиконавців проекту.

7.3.4. Змінювати склад виконавців проекту, сповістивши про це ДФФД.

7.3.5. У пріоритетному порядку використовувати устаткування, придбане за рахунок коштів гранту, для виконання програми впродовж усього терміну роботи над проектом.

7.3.6. Зберегти за собою одержаний грант у разі переходу на інше місце праці в таких умовах, коли робота над заявленим і конкурсним проектом, що фінансується за грантом, буде продовжена, а ДФФД буде документально інформовано про перехід на інше місце роботи.

7.4. *Додаткові умови*

Керівник проекту також зобов'язаний документально інформувати ДФФД про результати досліджень за проектом, що мають ознаки патентоспроможності, комерційного використання або оборонного (подвійного) застосування, у двомісячний термін з моменту такої оцінки. Права на об'єкти промислової та (або) інтелектуальної власності, одержані при виконанні проекту на кошти гранту, реалізуються відповідно до законодавства України, що

діє у цій сфері. В окремих випадках на вимогу будь-якої із сторін об'єм їх конкретних прав і обов'язків може бути закріплений спеціальною угодою між ними. Сторони зобов'язані вжити необхідні заходи збереження державної і (або) комерційної таємниці при отриманні результатів, що підпадають під дію відповідного законодавства України.

7.5. Умови продовження робіт за проектом

Щодо конкурсних наукових проектах визначаються терміни їх виконання, які можуть бути змінені. Рішення про продовження фінансування робіт за проектом на черговий рік (у межах указанного терміну виконання) приймається ДФФД на основі обсягів державного бюджету на даний рік та експертного розгляду щорічних наукових і фінансових звітів. Своєчасне подання керівником проекту щорічних і підсумкових звітів (у тому числі і при достроковому завершенні проекту) – обов'язкова умова ДФФД. У разі негативного експертного висновку за звітами фінансування проекту може бути припинено Радою ДФФД достроково на підставі її рішення. Рішення Ради ДФФД є остаточним. Претензії за підсумками розгляду звітів не приймаються. Керівники проектів, що не надали звіти в установленний термін, а також керівники тих проектів, фінансування яких було припинено достроково, на три роки позбавляються права брати участь у конкурсах ДФФД.

8. Використання унікальних приладів, устаткування і програмних засобів

8.1. Унікальні прилади, устаткування і програмні засоби, придбані і розроблені за рахунок коштів ДФФД, є державною власністю і передаються на період виконання проекту в наукову установу, організацію, де працює науковий колектив, в оперативне управління (господарське ведення).

8.2. У разі успішної реалізації проекту дороге устаткування і програмні засоби, будучи державною власністю, залишаються, при відповідному оформленні, в оперативному управлінні (господарському веденні) в науковій установі, організації, в якій працює науковий колектив, для використання в наукових дослідженнях без права продажу.

8.3. У випадку, коли науковий колектив не справився з реалізацією проекту, такі прилади, устаткування і програмні засоби у науковій установі, організації вилучаються.

9. Майнові та авторські права

9.1. Створені за кошти ДФФД інформаційні системи і бази даних (ІС і БД) є об'єктами авторського і майнового права відповідно до законів України. Авторське право на створені ІС і БД належить колективу розробників, а майнові права на використання ІС і БД у рівній мірі належать розробнику і ДФФД, що оформляється відповідним договором між ДФФД і колективом розробників. Всі матеріали і копії ІС і БД повинні містити згадку про участь ДФФД в створенні ІС і БД у вигляді:

© Розробник ІС і БД, рік випуску

© Державний фонд фундаментальних досліджень, рік випуску .

9.2. Всі подальші версії створених ІС і БД, а також похідні продукти є об'єктами дії п.9.1.

9.3. Одна копія розробленої ІС або БД після виконання проекту залишається у розробника, а друга копія передається ДФФД. Колектив розробників здійснює ведення і підтримку створеної ІС і БД і своєчасне оновлення версії, що знаходиться у ДФФД.

9.4. ДФФД здійснює безкоштовне розповсюдження створених ІС і БД на території України і серед установ, організацій, що здійснюють фундаментальні наукові дослідження.

9.5. Авторські права учасників проектів, підтриманих ДФФД, реалізуються у відповідності із цим Положенням і Законами України.

10. Наукова діяльність ДФФД

10.1. Наукова діяльність ДФФД відповідно до його повноважень спрямовується на: організацію і виконання наукознавчих і наукометричних досліджень шляхом: моніторингу стану і перспектив розвитку фундаментальних досліджень із залученням провідних учених – експертів, у тому числі зарубіжних;

визначення пріоритетних напрямів фундаментальних досліджень в Україні відповідно до світових тенденцій, потреб вітчизняної економіки на загальнодержавному і регіональному рівнях;

узагальнення інформації щодо фундаментальних досліджень, виконаних за відомчими та регіональними пріоритетами (у тому числі з використанням матеріалів державних статистичних органів);

створення інформаційно-аналітичних баз даних конкурсних запитів, наукових проектів, результатів фундаментальних наукових досліджень, виконаних при фінансовій підтримці ДФФД;

організацію підсумкових наукових конференцій, семінарів для презентації та експертизи результатів фундаментальних досліджень, виконаних при фінансовій підтримці ДФФД, у тому числі міжнародних конференцій відповідно до угод про наукове співробітництво в галузі фундаментальних наукових досліджень;

сприяння поширенню інформації щодо результатів фундаментальних досліджень шляхом видання та розповсюдження наукових журналів, збірників наукових праць, монографій тощо;

формування звіту про результати фундаментальних наукових досліджень, що виконані при фінансовій підтримці ДФФД, для подання в установленому порядку Кабінету Міністрів України, Державному агентству з питань науки, інновацій та інформації України, Міжвідомчій раді з координації фундаментальних досліджень.

10.2. Наукова і науково-організаційна діяльність ДФФД здійснюється безпосередньо науковими працівниками ДФФД та із залученням сторонніх організацій – наукових установ, вищих навчальних закладів і вчених на основі договорів з відповідним фінансуванням.

Бюджетне фінансування наукової діяльності ДФФД здійснюється відповідно до нормативно-правових актів Міністерства фінансів України та Державного казначейства України.